

Prieš 48 metus įvyko pirmosios varžybos. Jose 1975 metais dalyvavo 19 ėjikų iš Alytaus, Birštono bei Druskininkų. Varžybose daugėjo dalyvių, tapo labai populiarios ne tik Lietuvoje, bet ir žinomos užsienyje. Alžyras ir Kazachstanas, Panama ir Izraelis, Tadžikistanas ir Italija, Azerbaidžanas ir Naujoji Zelandija, Prancūzija ir Rusija, Honkongas ir Pietų Afrika, Ispanija ir Meksika, JAV ir Turkija, Kolumbija, viso 54 šalys yra atsiuntę savo atstovus. Daugiausia sportininkų varžėsi 1988 metais – 386 dalyviai, o norinčių buvo dar daugiau, nebuvo kur apgyvendinti. Alytiškiai vieni pirmųjų sujungė sportą su kultūra, bene pirmieji Rytų Europoje, o gal visame sportinio ėjimo pasaulyje, sportininkams įsteigė vertingus daiktinius ir piniginius prizus. Čia savo sportinį kelią pradėjo ne vienas žinomas mūsų šalyje ir užsienyje ėjikas.

Alytiškiai ne kartą matė olimpinius, pasaulio, Europos, Afrikos, Azijos, Amerikos čempionus ir prizininkus, pasaulio rekordininkus. Miesto gatvėse varžėsi olimpiniai čempionai Jelena Nikolajeva, Viačeslav Ivanenko, Andrej Perlov (visi - Rusija), Antonela Palmisano (Italija), David Tomala (Lenkija), olimpiadų prizininkai Jorge Llopart (ESP), Aigars Fadejevs (LAT), Ronald Weigel (GER),Piotr Počenčuk (BLR), Vladimir Andrejev (RUS), Erick Barrondo (GUA), pasaulio čempionai Aleksandr Potašov (BLR) ir Yohann Diniz (FRA), pasaulio čempionatų prizininkai Valentina Cibulskaja, Olga Kardopolceva, Michail Chmelnickij, Jevgenij Misiulia, Franz Kostiukevič (visi BLR), Hatem Ghuola (TUN), Trond Nymark (NOR), Eder Sanchez (MEX), Perseus Kalstriom (SWE), Europos čempionės Natalija Dmitročenko (BLR), Antigoni Drisbioti (GRE), Europos čempionatų prizininkai Grzegosz Sudol (POL), Dzimitry Dziubin (BLR), Vasilij Mizinov (ANA), V. Madarasz (HUN), Christopher Linke (GER), pasaulio ir Europos rekordininkai iš Lietuvos Sada Eidikytė, Kristina Saltanovič, Valdas Kazlauskas, Vytautas Žurnia, Antanas Grigaliūnas, Tatjana Gudkova (RUS), Eleonora Giorgi (ITA) ir daug kitų žymių ėjikų.

Alytuje pasaulio rekordus gerino rusės Jelena Saiko , 1991 m. 10 km – 42:22, 1992 m Jelena Nikolajeva 3 km - 11:55, Baltarusijos atstovai Frantz Kostiukevič – 5 km 18:49 ir Europos rekordą Olga Kardopolceva (1990)- 5 km - 20:41. Du pasaulio veteranų rekordus, iki dabar gyvuojančius, pasiekė Čiuvašijos ėjikas Viktor Semenov – 10 km – 41:28, 20 km -1:24:31.

Alytus gali pasididžiuoti ne tik savo varžybomis bet ir savo sportininkais, SSSR čempionais ir prizininkais yra tapę jaunieji Rimantas Šimkevičius, Rūta Erlingytė, Danutė Baranauskaitė, Algis Lebedžius. Pastarasis yra iškovojęs Europos jaunimo čempionato bronzos medalį. Alytiškiai gali didžiuotis delegavę keturis savo ėjikus į olimpines žaidynes. Atėnų olimpinėje trasoje varžėsi Gintaras Andriuškevičius, Pekine broliai Donatas ir Darius Škarnuliai, Londono, Rio, Tokio olimpiadose matėme dar vieną miesto atstovę Brigitą Virbalytę, kuri yra iškovojusi aukščiausias vietas Lietuvos ėjikų tarpe pasaulio čempionatuose (2015 m. Pekine – 7 vieta) bei Europos čempionatuose (2018 m. Berlyne – 4 vieta).

Alytaus Festivalio rėmėjais buvo žinomos mieste ir šalyje įmonės : Medvilnės kombinatas, Šaldytuvų gamykla, "Lietžaliava", "Daisotra", "Alkesta", "Altreklama", "Elmonta". Ženkliai prisidėjo miesto savivaldybė, Lietuvos lengvosios atletikos federacija, LRT, FM'99, laikraščiai "Lietuvos Rytas", "Sportas". Neįkainojamas Vytauto Zambacevičiaus ir Juozo Lietuvininko, Rolando Kuraičio ir Danieliaus Jakšio, Česlovo Daugėlos ir Jurgio Krasnicko, Nerijaus Cesiulio ir Jono Stamkausko, Romo Jurgelevičiaus ir Rimanto Morkūno, Marytės Marcinkevičiūtės ir Rūtos Lankininkaitės svarus indėlis į renginio organizavimą bei viešinimą.

Kastytis Pavilonis

Festivalio pradininkas ir organizatorius